

for Samfundet. Nu glædede det mig, da jeg for ikke mange Dage siden hørte det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen her fra denne Plads tale om Invalideskolen i Sønderborg. Det ærede Medlem udtalte her, at denne Invalideskole skulde ophæves, og at man dernede fra Invalidernes Side havde været meget bekymret herfor, og man frygtede for, at ogsaa den Del af den, som beskæftiger sig med Fremstilling af kunstige Lemmer, skulde enten ophæves eller overgaa til privat Eje. Det ærede Medlem henstillede eventuelt at lægge Invalideskolen ind under Statshospitalet og naturligvis bevare Afdelingen for kunstige Lemmer som Statsinstitution, men han føjede til — og det glædede mig at høre —, at den Tanke havde været fremme dernede, at man egentlig burde bevare Anstalten som saadan ud fra den Betragtning, at i København havde man Hjemmet for Vanføre, men et saadant eksisterede ikke i Jylland. Denne Skole burde kunne bevares som saadan, og jeg tror, at den Bevægelse, det ærede Medlem her omtalte, burde Ministeren laane Øre til. Nu maa jeg sige om denne Skole, at saa vidt mig bekendt har den været drevet af Sønderjydske Fond i Forbindelse med Røde Kors, dog under saadanne Vilkaar, at Staten betalte Halvdelen af Omkostningerne. Skolen virkede saaledes, at den lavede kunstige Lemmer til Krigsinvalider — det var kun for Krigsinvalider, den var rejst — og oplærte dem ogsaa i forskellige Haandværk. Det er mig bekendt, at i det sidste Aars Tid har Skolen ogsaa behandlet Fredsinvalider — det, som jeg kalder Arbejdsinvalider — baade ved at give dem kunstige Lemmer og saa vidt mig bekendt ogsaa ved at oplære enkelte af dem paa de Værksteder, der er. Det forekommer mig, at Tiden nu maa være moden til at gøre et Fremstød i denne Retning. Der ligger altsaa en Skole nede i Sønderborg, der har været brugt til det, jeg her har nævnt, en Brug, som jeg ønsker ikke alene skal fortsættes for dem dernede, men skal udstrækkes til Arbejdsinvalider over det ganske Land eller i hvert Fald i Jylland; saa kunde man maaske bruge Hjemmet for Vanføre i København til at tage Arbejdsinvalider fra Øerne. Det er givet, at man ved at lade en Invalid oplære til at kunne beskæftige sig med noget og erhverve noget ikke alene gør en god Gerning overfor den paagældende, men det er ogsaa i Virkeligheden en nationaløkonomisk Gevinst, at han i Stedet for kun at tære paa Samfundet er i Stand til at frembringe noget, og

hvad det betyder for den enkelte og hans Familie, kan overhovedet ikke udmaales. Jeg vil gerne her rette en meget indtrængende Henstilling til den højtærede Socialminister, som jeg ved interesserer sig meget for dette Spørgsmaal — han har jo gentagne Gange her i Tinget gjort sig til Talsmand for Invaliderne og omtalt deres Forhold —, og til Finansudvalget om at tage det Spørgsmaal op til Overvejelse, om det ikke var muligt at bevare den Skole dernede, saa den kunde arbejde i den af mig antydede Retning. Jeg føler mig aldeles forvisset om, at det vil være en meget god Gerning at gøre, man vil herved faa en Institution, som vil være til stor Gavn og Velsignelse for de Mennesker, som er kommet i Ulykke paa forskellig Vis. Alene det at være ramt af Ulykken er jo haardt for et Menneske, og naar dertil kommer, at han ikke er i Stand til at erhverve noget til sig og sin Familie, er Ulykken dobbelt stor. Giver man Invaliderne Evner dertil ved at give dem kunstige Lemmer og oplære dem, saaledes at den Rest, de har af Arbejdskraft, kan udnyttes, vil det fylde i de paagældende Menneskers Liv, og det er efter min Mening noget, der har overordentlig stor Betydning for dem. Og det drejer sig ikke om enkelte Mennesker, men om mange Tusind Mennesker her i vort Land.

Der blev af en æret Taler for nogle Dage siden her i Salen talt om Normalbidraget til ugifte Mødre. Der er her en Sag, jeg gerne vilde berøre, som synes mig at tyde paa, at der maa foretages en Forandring i de nugældende Forhold. Det drejer sig om en ugift Moder, der bragte et dødfødt Barn til Verden. Hun henvendte sig naturligvis til Amtet og anmodede det om at resolve i Sagen. Amtet resolvede, at den paagældende Barnefader skulde udrede et Beløb paa 150 Kr. som sit Bidrag til Omkostningerne ved Barnets Fødsel, Begravelse og alt, hvad dermed fulgte. Nu skete der det, som jo desværre sker adskillige Gange, at Barnefaderen ikke kunde betale. Paa Henvendelse til Øvrigheden erklærede denne, at den paagældende Pige kunde faa udbetalt 60 Kr., som altsaa er Normalbidraget i det paagældende Tilfælde, som Forskud fra det offentliges Side; og hvis hun vilde have mere, maatte hun privat sagsøge den paagældende til Inddrivning af Restbeløbet. Den paagældende ugifte Moder og hendes Forældre henvendte sig til mig og spurgte, om det virkelig var rigtigt, at det offentliges Repræsentant, Statens Repræsentant, Amtmanden, resolverer, at den paagældende Barnefader bør udrede et